

PATVIRTINTA
Vilkaviškio r. Gražiškių gimnazijos
l. e. p. direktoriaus 2024 m. spalio 1 d.
įsakymu Nr. V.M-138

VILKAVIŠKIO R. GRAŽIŠKIŲ GIMNAZIJOS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOSE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio r. Gražiškių gimnazijos ugdymo ne mokyklos aplinkose organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Vilkaviškio r. Gražiškių gimnazijos (toliau – Gimnazijos) ugdymo proceso ne mokyklos aplinkoje organizavimą.

2. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose. Vadovaujantis pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos), ugdymas ne mokyklos aplinkose (toliau – Ugdymas) sudaro formuojamojo mokyklos ugdymo turinio dalį ir siejamas su Gimnazijos ugdymo tikslais, mokinių mokymosi poreikiais, sudarant sąlygas mokiniams giliau suprasti supantį pasaulį, autentiškomis sąlygomis išbandyti realius sprendimus, tiesiogiai siejant dalyko mokymosi turinį ir ugdomas kompetencijas su ne mokyklos mokymosi aplinka. Ugdymas vykdomas organizuojant išvykas į muziejų, teatrą, galeriją, parką, STEAM (angl. Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics) (toliau – STEAM) atviros prieigos centrus ar kitas mokymuisi aktualias aplinkas.

3. Aprašas numato Ugdymo tikslus, formas, trukmę ir reikalavimus mokinių saugumui bei prasmingam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti.

4. Ugdymo procesui ne mokyklos aplinkose organizuoti naudojamos savivaldybių funkcijų ir mokymo lėšos.

II SKYRIUS UGDYMO PROCESO NE MOKYKLOS APLINKOSE ORGANIZAVIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

5. Ugdymo ne mokyklos aplinkose tikslas – padėti suvokti savo tautos istoriją, kultūros, gamtos savitumą, puoselėti ir stiprinti tautinę savimonę.

6. Ugdymui keliami šie uždaviniai:

6.1. ugdyti kompetencijas, padėsiančias mokiniui formuoti ir išlaikyti tautinę savimonę;

6.2. skatinti naujas pažinimo formas ir metodus;

6.3. skatinti pažinti savo gyvenamąją vietovę, regioną, šalį, jos papročius bei tradicijas.

7. Ugdymo organizavimo principai:

7.1. aktualumo – Ugdymas atitinka pažintinį objektą lankančių mokinių kultūrinę ir socialinę patirtį;

7.2. demokratiškumo – Gimnazijos bendruomenės identifikuoja poreikius ir nustato prioritetus;

7.3. prieinamumo – Ugdymas prieinamas visiems mokiniams, nepriklausomai nuo jų mokymosi galimybių, rezultatų ir socialinės padėties;

7.4. visuotinumą – lėšos Ugdymui yra skiriamos kiekvienam mokiniui, besimokančiam pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

8. Siekdama Ugdymo kokybės, veiksmingumo didinimo, savikainos mažinimo, Gimnazija gali sudaryti bendradarbiavimo sutartis dėl pažintinės veiklos organizavimo su neformaliojo švietimo, kultūros ir kitomis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis;

9. Ugdymas organizuojamas pirmiausia išnaudojant teritorijas, kurioje yra Gimnazija, teikiamas galimybes palaipsniui pereinant prie savivaldybės, apskrities ar šalies pažintinių objektų.

III SKYRIUS

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

10. Atsižvelgiant į dalyko bendrosios programos mokymosi turinį, Ugdymas gali būti organizuojamas vykdamas:

10.1. išvykas, t. y. išvykimus iš Gimnazijos mokymosi tikslais: į muziejus, STEAM centrus, parkus, sporto aikštynus, baseinus ar kitus objektus, erdves, kuriose organizuojamas ugdymo procesas;

10.2. pažintines veiklas, kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklas, skirtas vaikų ir jaunimo tautiniam, pilietiniam ir kultūriniam ugdymui skatinti.

11. Pažintinės veiklos organizavimo formos:

11.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurią vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

11.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

11.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

11.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

11.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

11.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

11.7. kitos Gimnazijos vykdomos pažintinės veiklos formos.

12. Ugdymo trukmė gali būti:

12.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

12.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

12.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

13. Ugdymas gali būti organizuojamas:

13.1. artimoje aplinkoje, netoli Gimnazijos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;

13.2. savivaldybės teritorijoje;

13.3. kitos savivaldybės teritorijoje;

13.4. kitoje šalyje.

IV SKYRIUS

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

14. Gimnazijoje ugdymo proceso vykdymas ne mokyklos aplinkose planuojamas, rengiant mokslo metų ugdymo planą, klasės vadovų veiklos planus ir mokomųjų dalykų ilgalaikius planus.

15. Planuojant organizuoti Ugdymą atsižvelgiama į šiuos veiksnius:

15.1. tikslingumo. Numatoma, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko Bendrojoje programoje numatytą tikslą, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

15.2. mokinių saugumo. Numatomos priemonės mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;

15.3. įtraukumo. Siekiama atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;

15.4. ekonomiškumo. Įvertinama, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalauti ši veikla ir ar Gimnazija gali juos skirti;

15.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

16. Siekiant, kad Ugdymas sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį:

16.1. numatomi konkretūs uždaviniai, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

16.2. mokiniai įtraukiami į pasiruošimo procesą, mokiniams padedama suprasti kontekstą;

16.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laikas iš dalies panaudojamas mokymuisi;

16.4. ugdymo procese organizuojamos aktyvios mokymosi veiklos, pritaikytos kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;

16.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukiamos interaktyvios mokymosi priemonės;

16.6. ugdymo veiklos organizuojamos pagal iš anksto sudarytą planą.

17. Rekomenduojami tokie pažintiniai objektai kaip muziejai, istorijos, gamtos, geografijos, kultūros paminklai, teatrai ir šios veiklos formos: ekskursijos, išvykos, kraštotyrinė veikla, spektakliai, parodos, vaikų turizmo renginiai pažintiniais tikslais. Šios veiklos metu vykdoma socialinė veikla, kultūros paveldo, meninės veiklos, profesinio informavimo ir konsultavimo, karjeros planavimo, darnaus vystymosi integruoti projektai bendradarbiaujant su šalies muziejais, teatrais, bibliotekomis, kultūros centrais ir kitomis įstaigomis.

18. Mokinių kultūros pažinimo įpročiams ugdyti ir kultūros patirčiai plėsti naudojamos ir Kultūros paso suteikiamos lėšos ir galimybės.

19. Ugdymas (pvz., spektaklis, koncertas, mokojo dalyko ir kt. ugdymo institucijos ar socialinio partnerio inicijuotas projektas, renginys, konkursas, ekskursija, išvyka ir kt.) vyksta pamokų metu, taip pat po pamokų. Ugdymą organizuojant po pamokų, jei ugdymo laiką perskaičiavus į dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę) gali būti įskaitytos ne mažiau kaip 5 pamokos po 45 minutes, vieną dieną trumpinamas ugdymo procesas.

20. Ugdymą organizuoja klasės vadovas ar dalyko mokytojas.

V SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

21. Organizuojant išvyką, vykimą į pažintines veiklas (toliau – Išvyka) ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, kurių funkcijas apibrėžia Gimnazijos vadovas. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių mokinių skaičiaus. Jeigu Išvykoje dalyvauja:

21.1. mažiau nei 15 mokinių ir jie yra vyresni nei 16 metų, skiriamas tik Išvykos vadovas;

21.2. mažiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo programą, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

21.3. mažiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir jaunesni nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

21.4. daugiau nei 15 mokinių, vyresnių nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

21.5. daugiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo programą, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;

21.6. daugiau nei 15 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir jaunesni nei 16 metų, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;

21.7. daugiau kaip 30 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas ir 2 lydintys asmenys;

21.8. organizuojant Išvyką į užsienį, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintys asmenys santykiu iki 15 mokinių – 2 lydintys asmenys; iki 30 mokinių – 4 lydintys asmenys;

21.9. suaugusiems asmenims vykstant į Išvykas skiriamas tik Išvykos vadovas, kuriuo gali būti skiriamas vienas iš vykstančiųjų.

22. 1–2 klasių mokiniams organizuojamos Išvykos ne į ilgesnės nei vienos ugdymo dienos trukmės.

23. Mokiniam, nedalyvaujantiems Išvykoje, vyksta pamokos.

24. **Išvykos vadovas:**

24.1. ne vėliau kaip prieš tris dienas iki Išvykos raštu pateikia Gimnazijos direktoriui Ugdymo ne mokyklos aplinkose programą (1 priedas) (pavadinimas, tikslai, uždaviniai, dalyviai, trumpai aprašoma veikla, numatomi rezultatai, jei vykstama autobusu – ir maršrutas, autobuso savininkas, išvykos vadovas ir lydintys asmenys, išvykimo laikas, vieta), Ugdymo ne mokyklos aplinkose dalyvių sąrašą (2 priedas), renginio organizatoriaus parengtus nuostatus, darbotvarę, programą, kvietimą ar kt. dokumentus (jei tokie yra);

24.2. ne vėliau kaip prieš tris dienas iki Išvykos raštu informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie Išvykos tikslus, vietą, laiką, išlaidas (jei tokios yra) ir gauna rašytinį tėvų sutikimą dėl vaiko dalyvavimo Išvykoje (4 priedas);

24.3. iš elektroninio dienyno išspausdina formą „Saugaus elgesio ir kt. instruktažai“ ir instruktuoja išvykos dalyvius dėl saugaus elgesio pasirašytinai (3 priedas). Mokinių ir išvykos vadovo pasirašytą formą „Saugaus elgesio ir kt. instruktažai“ perduoda sekretorei, kuri įsėga jį į atitinkamą bylą, numeruoja ir saugo teisės aktų nustatyta tvarka;

24.4. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi.

25. **Gimnazijos direktorius** įsakymu tvirtina Ugdymo ne mokyklos aplinkose dalyvių sąrašą, Išvykos vadovą ir lydinčius asmenis (15 mokinių – vienas lydintis asmuo). Lydintys asmenys nėra skiriami, kai ugdomojoje veikloje dalyvauja tik suaugusieji asmenys. Išvykos vadovu skiriamas asmuo, turintis Turizmo renginių vadovo pažymėjimą.

26. Ugdymą ne mokyklos aplinkoje vykdančius asmenys, paskirti direktoriaus įsakymu, atsako už mokinių saugumą ir sveikatą išvykos metu.

27. Elektroninis dienynas pildomas pagal tos dienos pamokų tvarkaraštį: nurodoma data, skiltyje „Pamokos turinys“ rašoma „Ugdymas ne mokyklos aplinkoje. Gimnazijos direktoriaus (data) įsakymas Nr. V.M-...“

28. Nepilnamečių mokinių **tėvai** (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

28.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą Išvykos vadovui. Sutikimas turi būti pateiktas pagal Gimnazijos parengtą formą (4 priedas);

28.2. Išvykai organizuoti susijusių išlaidų apmokėjimą (jei tokių yra);

28.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims;

29. **mokiniai** atsakingi:

29.1. už dalyvavimą Išvykoje;

29.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Ugdymo proceso ne mokyklos aplinkose organizavimą koordinuoja Gimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo.

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOSE PROGRAMA

1. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI:

---

2. MARŠRUTO APRAŠYMAS, TRUKMĖ

Vykdomo laikas (data, jei ilgiau kaip 1 diena trukmė nuo iki)

Laikas (planuojamas)	Vieta, maršrutas, veikla, lankomi objektai, transporto priemonė

3. ŠIO RENGINIO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJĄ SUDARO VILKAVIŠKIO R. GRAŽIŠKIŲ GIMNAZIJOS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOSE APRAŠO 3 PRIEDO MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJOS NR....

4. IŠVYKOS VADOVAS :

_____
Vardas, pavardė

_____
Parašas

5. LYDINTYS MOKYTOJAI :

_____
Vardas, pavardė

_____
Parašas

_____
Vardas, pavardė

_____
Parašas

_____
Vardas, pavardė

_____
Parašas

Vilkaviškio r. Gražiškių gimnazijos
Ugdymo ne mokyklos aplinkose
organizavimo aprašo
2 priedas

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOSE DALYVIŲ SĄRAŠAS

Maršrutas: _____

Data: _____

Eil.Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė	Gimimo data	Tėvų (globėjų, rūpintojų) tel. Nr.
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

_____ (mokytojo parašas)

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOSE MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJOS

NR. 1. SAUGAUS ELGESIO VYKSTANT AUTOBUSU INSTRUKCIJA

1. Autobuso reikia laukti gimnazijos kieme, o jam atvykus – nebėgti. Įlipant ir išlipant nesistumdyti, laikytis eilės.
2. Laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse: draudžiama triukšmauti, vaikščioti, iškišti rankas, mojuoti, rodyti gestus kitiems eismo dalyviams, persisverti pro važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinti duris, išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.
3. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, mokiniai privalo užsisėgti saugos diržą.
4. Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas, nemėtyti jų pro langą.

NR. 2. SAUGAUS ELGESIO VIEŠOJE APLINKOJE (KONKURSE, OLIMPIADOJE, VARŽYBOSE, PARODOJE, KINO TEATRE, MUZIEJUJE, UNIVERSITETE, STEAM CENTRE IR KT.) INSTRUKCIJA

1. Kiekvienas dalyvis privalo elgtis kultūringai, nešiukšlinti, nešūkauti, neliesti rankomis eksponatų, vaikščioti tyliai, nekomentuoti, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ar pasakojimo.
2. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.
3. Varžybose, konkursuose, olimpiadose laikytis organizatorių nurodymų.
4. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.
5. Striukes ar paltus prieš renginį palikti rūbinėje.
6. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.
7. Po pertraukos nevēluoti į antrąją renginio dalį.
8. Neišėiti iš renginio jam nepasibaigus. Jeigu yra būtinybė išėiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

NR. 3. SAUGAUS ELGESIO PRIE VANDENS TELKINIŲ IR GAMTOJE INSTRUKCIJA

1. Laikytis maudymosi atviruose telkiniuose, plaukimo įvairiomis vandens transporto priemonėmis taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).
2. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
3. Maudomasi tik išvykos vadovui leidus ir jam stebint.
4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu išvykos vadovui reikia būti labai atidžiam.
5. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.
6. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20°C oro temperatūrai, jei vaikai maudosi pirmą kartą. Jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16°C vandens temperatūrai. Maudymosi trukmė nuo 7 iki 30 min.

7. Karštomis dienomis vaikai gali maudytis 2 kartus per dieną.
8. Jei grupė turi valčių, jos turi būti parengtos naudoti jas gelbėjimui maudymosi metu.
9. Kategoriškai draudžiama išvykos dalyviams nardyti, šokinėti iš valtės ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant ar tamsiu paros metu.
10. Kategoriškai draudžiama vieniems dalyviams irstyti valtimi.
11. Suorganizavęs plaukimą valtėmis, grupės vadovas ar plaukimo vadovas (rekomenduojama abiemis kartu) patikrina, ar valtys techniškai tvarkingos (yra techninės apžiūros dokumentas), ar yra gelbėjimo priemonės (liemenės, gelbėjimo ratai, virvės ir pan.). Valties šeimininkas turi būti suaugęs žmogus, mokantis gerai plaukti ir apmokytas gelbėjimo būdų, sugebantis techniškai irkluoti.
12. Valtimis galima vežti tik leistiną asmenų skaičių, kuris nurodytas ant valtės borto. Neleistina plaukti toliau kaip 100 metrų nuo kranto. Nemokantys gerai plaukti, prieš sėsdami į valtį, apsivelka liemenes. Kitas gelbėjimo inventorių sudedamas į valtį.
13. Gamtoje laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų ir saugaus elgesio taisyklių (atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdyti, nelaipioti į medžius).
14. Laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 m nuo medynų pakraščiu.
15. Jei nėra įrengtų laužaviečių, laužui reikia pasirinkti tinkamą, atvirą vietą.
16. Nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ar vandeniu, sutvarkyti laužavietę.
17. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.
18. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų, pasirūpinti atitinkama apranga ir galvos apdangalu. Saulės procedūros sveikiausios iki 11 val. ir po 16 val. Saulės procedūrų metu vaikai turi būti su kepuraitėmis ar skarelėmis.
19. Pasirūpinti tinkama apranga ir apavu.
20. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos.
21. Nešiukšlinti: popierių, stiklo tarą ar duženas bei kitas šiukšles palikti šiukšlių dėžėse.
22. Nesilankyti vietose, kur vyksta miško ruošimo darbai.
23. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.
24. Negalima naikinti ir gadinti poilsiviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, riboženklių ir kt.
25. Nesiartinti prie miško gyvūnų, neerzinti, netrikdyti jų ramybės.

NR. 4. SAUGAUS ELGESIO GATVĖJE IR VIEŠAJAME TRANSPORTE (AUTOBUSE, TROLEIBUSE, TRAUKINYJE, TRAMVAJUJE, LĖKTUVE IR KT.) INSTRUKCIJA

1. Mūsų respublikoje ir daugelyje kitų šalių eismas vyksta dešiniąja puse, reikia vengti ėjimo prieš judėjimą. Prasilenkiama iš dešinės.
2. Net ir labai dideliuose sambūriuose negalima stumdytis, skintis kelio alkūnėmis. Pastebėję, kad kas nors skuba, pasitraukite į šalį.
3. Jeigu turistinė grupė keliauja su lazdomis, tai lazda reikia laikyti vertikaliai, nes horizontaliai nešti lazda ar ilgą skėtį yra pavojinga, į jų smaigalius gali susižeisti praeiviai. Skėčiu ir lazda nemosuoti.
4. Einant reikia atsižvelgti į šaligatvio plotį. Siauru šaligatviu greta gali eiti tik du arba vienas asmuo. Sutiktuosius reikia praleisti. Paprastai tai daro jaunesnis amžiumi.
5. Pirmenybę sėsti į viešąjį transportą turi neįgalūs asmenys, maži vaikai, pagyvenę žmonės.
6. Laikytis transporto priemonių taisyklių: draudžiama iškišti rankas, persisverti per važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinti duris, išlipus iš transporto priemonės, iškart bėgti per gatvę ir kt.
7. Dėl paskirties vietos pasitikslinimo, dėl persėdimo reikia teirautis transporto darbuotojų, o ne keleivių, nes pastarieji gali suklaidinti.

8. Prieš kelionę laivu ar lėktuvu pasirūpinti asmenine vaistinėle.
9. Pasijutus blogai, pranešti grupės vadovui.
10. Be vadovo leidimo negalima pasitraukti iš grupės.
11. Būti punktualiems, atidžiai klausyti grupės vadovo nurodymų ir juos vykdyti.
12. Būtina atidžiai išklausyti keleiviams teikiamą informaciją, nurodymus kelionės metu ir juos vykdyti.
13. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir laivo įgulos ar lėktuvo palydovų reikalavimų

NR. 5. ELGESIO PASIKLYDUS MIESTE AR KITOJE NEPAŽĪSTAMOJE VIETOVĖJE INSTRUKCIJA

1. Jeigu renginio dalyvis(iai) atsiskyrė nuo grupės ir pasiklydo, esant galimybei, pirmiausia privalo susisiekti su grupės vadovu (paskambinti telefonu).
2. Jei nėra galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
3. Jeigu išvykos dalyvis tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą. Kategoriskai atsisakyti nepažįstamų žmonių siūlomos pagalbos.
4. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliajam šviesoforo signalui).
5. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Eiti tvarkingai, nesistumdant. Pastebėjus, kad kas nors skuba, pasitraukti į šalį.
6. Buitines atliekas mesti į tam skirtas vietas.

NR. 6. ELGESIO ŽAIDIMŲ IR ATRAKCIONŲ METU INSTRUKCIJA

1. Vadovams ypač reikia būti dėmesingiems, kai mokiniai žaidžia specialiose žaidimų, atrakcionų vietose.
2. Vadovas privalo įsitikinti, ar tvarkingas inventorių, kuris bus naudojamas renginio metu.
3. Mokiniai privalo laikytis žaidimų ar atrakcionų vietose nurodytų saugos reikalavimų.

Vilkaviškio r. Gražiškių gimnazijos
Ugdymo ne mokyklos aplinkose
organizavimo aprašo
4 priedas

INFORMACIJA TĖVAMS APIE UGDYMĄ NE MOKYKLOS APLINKOSE

Gerb. _____

_____ m. _____ d. yra organizuojama _____

Išvykos metu bus _____

Išvykstame nuo gimnazijos _____ mėn. ____ d. ____ val. Parvykstame prie gimnazijos _____ mėn. ____ d. ____ val.

Kelionės maršrutas: iš _____ iki _____.

Atstumas apie _____ km. Išvykos trukmė _____ val. (nakvynė, jei bus ...)

Jūsų vaikai yra supažindinti su saugaus elgesio ir eismo taisyklėmis ir išvykos programa. Prašau Jūsų pakartotinai supažindinti savo vaikus su saugaus elgesio ir eismo taisyklėmis išvykos metu, ypač prie vandens telkinių ir kelyje.

Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į mokytoją _____. Skambinti tel. _____.

Išvykos organizatorius ir už moksleivių saugumą ugdymo ne mokyklos aplinkose metu atsakingas asmuo

_____
(parašas, vardas pavardė, data)

Susipažinau ir sutinku leisti savo vaiką į organizuojamą išvyką

_____
(tėvų, globėjų vardas, pavardė) (parašas) _____ (data)

Kontaktinis vadovo telefonas:

_____
(tėvai/globėjai kontaktinio telefono numerį pasilieka sau)